

Statistikansvarig myndighet:
Skogsstyrelsen

Kvalitetsdeklaration version: 1
2024-05-07

KVALITETSDEKLARATION

Lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis 2024

Ämnesområde

Jord- och skogsbruk och fiske.

Statistikområde

Produktion i skogsbruket.

Produktkod

JO0306.

Referenstid

2024 31 mars, 30 juni, 30 september och 31 december

Innehållsförteckning

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans.....	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikankvändares informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler.....	4
1.2.3 Statistiska mått.....	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet.....	4
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	4
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval.....	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall.....	7
2.2.5 Bearbetning.....	7
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet.....	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet.....	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	8
4.3 Presentation	8
4.4 Dokumentation	8
5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sammanvändbarhet i övrigt	8
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling.....	9
C Bevarande och gallring	9
D Uppgiftsskyldighet.....	9
E EU-reglering och internationell rapportering.....	9
F Historik	9
G Kontaktuppgifter.....	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med undersökningen är att med rimlig precision skatta lagervolymer av barrsågtimmer, massaved, massaflis och rundvirke för energiändamål vid kvartalsslut

Statistiken har flera användningsområden, som underlag för beräkning av bruttoavverkning, konjunkturbedömningar, ekonomiska kalkyler med mera, och kan sägas tillhöra basstatistiken inom skogssektorn.

1.1.2 Statistikansvändares informationsbehov

Beräkningar av bruttoavverkning

Lageruppgifter används som en komponent i de beräkningar av bruttoavverkning som Skogsstyrelsen genomför och som ingår i officiell statistik (JO0312).

Konjunkturbedömningar

Uppgifter om lager används som en av flera indikationer vid konjunkturbedömningar inom skogsbruket och skogsindustrin.

Ekonomiska kalkyler och nationalräkenskaper

Inom olika ekonomiska kalkyler som till exempel nationalräkenskaper och skogsräkenskaper är lageruppgifter viktiga poster. Speciellt kan nämnas Integrated Environmental Economic Accounts for Forestry (IEEAF), en för samtliga EU-länder gemensam kalkyl över skogsbrukets intäkter, kostnader samt brutto- och nettoförädlingsvärde. IEEAF är också en så kallad satellitkalkyl till Nationalräkenskaperna.

Övrig användning

Energimyndigheten ser ett allt ökande intresse för frågor om bioenergi inte minst i tider med bränslebrist. Uppgifter om lager av brännved är en viktig komponent för en trygg energiförsörjning. För att få bättre kännedom om hela kedjan när det gäller bränsleved är lager av detsamma nödvändig.

Uppgifterna används för utredning eller andra ändamål inom skogsbruket, på myndigheter, av forskare med flera.

Vi tar upp undersökningen på Skogsstyrelsens användarråd för skoglig statistik. Användarsynpunkter bedöms och avgörs ifall de kan och ska beaktas.

1.2 Statistikens innehåll

Vi redovisar statistik över lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis. Vi redovisar statistiken per region (virkesbalansområde), lagringsplats (bilväg, terminal, industri) och för massaved per sortiment (barrmassaved, granmassaved och lövmassaved). Lager av massaflis redovisar vi enbart per virkesbalansområde.

Lager av rundvirke för energiändamål samlades in avseende 31 mars men vi redovisade inte resultatet.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av industrier, förvaltningar och inköpsföretag som lagrar barrsågtimmer, massaved, massaflis och lager av rundvirke för energiändamål.

1.2.2 Variabler

Variabler (antal)	Definitioner
Virkesbalansområde 1	Län Västernorrland, Västerbotten, Norrbotten, Jämtland (exkl. Härjedalens kommun)
Virkesbalansområde 2	Län Stockholm, Uppsala, Gotland, Västmanland, Dalarna, Gävleborg samt Härjedalens kommun
Virkesbalansområde 3	Län Västra Götaland (exkl. Ale, Lerum, Vårgårda, Bollebygd, Tranemo, Lilla Edet, Mark, Svenljunga, Herrljunga, Vänersborg, Trollhättan, Alingsås, Borås och Ulricehamn kommun), Värmland, Örebro samt Habo och Mullsjö kommun
Virkesbalansområde 4	Län Södermanland, Östergötland, Jönköping (exkl. Habo och Mullsjö kommun), Kronoberg, Kalmar, Blekinge, Skåne, Halland samt kommunerna Ale, Lerum, Vårgårda, Bollebygd, Tranemo, Lilla Edet, Mark, Svenljunga, Herrljunga, Vänersborg, Trollhättan, Alingsås Borås och Ulricehamn.
Terminal	Mellanlagringsplats där barkning, sortering och mätning kan förekomma till exempel järnvägsterminal, hamn.
Bilväg och övrigt	Avses främst framkört till bilväg.
Barrsågtimmer	Sågtimmer av tall och gran
Barrmassaved	Massaved av tall och andra barrträd
Granmassaved	Massaved bestående av enbart gran
Lövmassaved	Massaved bestående av lövträd
Massaflis	Flis för tillverkning av massa
Lager av rundvirke för energiändamål	Rundvirke som antingen direkt eller efter att ha flisats ska användas för energiändamål.

1.2.3 Statistiska mått

Det statistiska måttet är kubikmeter fast mått under bark (m^3 f ub).

Resultatet redovisas i tusental m^3 f ub.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Lager av barrsågtimmer, massaflis och massaved per virkesbalansområde och sortiment.

Lager av massaved per sortiment.

Lager av massaved per virkesbalansområde och sortiment.

Lager av massaved per sortiment och lagringsplats.

Lager av barrsågtimmer per lagringsplats.

Lager av rundvirke för energiändamål totalt.

Redovisning av ovan sker per kvartal och varje tabell innehåller även summa av det som redovisas.

1.2.5 Referenstider

31 mars, 30 juni, 30 september samt 31 december.

2 Tillförlitlighet**2.1 Tillförlitlighet totalt**

I samband med förändringar i undersökningen 2013 förekom till en början viss dubbelräkning. Inköpsföretag och de industrier som ingår i samma huvudkoncern rapporterade i vissa fall samma lager. Dessa fel är korrigerade i statistiken och bör

vara eliminerade nu. Det går dock inte helt att utesluta att dubbelrapportering kan förekomma.

Uppgifterna är från och med 2019 en totalundersökning varför det inte förekommer några urvalsfel.

Svarsfrekvensen är god, se 2.2.4, och imputering sker för de som inte svarat. Andel imputerad volym varierar mellan kvartal och sortiment och utgör en mindre andel av den totala redovisade volymen.

Största svårigheten med undersökningen är att fånga alla företag som behöver ingå för att det totala virkeslagret ska komma med. När det gäller sågverk och massaindustrier anser vi att vi har en mycket god täckning. Vi har också med de största inköpsföretagen och stora skogsägare med avverkning i egen regi. Vi ser över populationen inför varje nytt år men är ödmjuka och konstaterar att viss undertäckning finns.

Bearbetningsfel eller fel i uppgiftslämnandet kan förekomma. Vi rättar fel direkt när de upptäcks och kommenteras med fotnot i vår statistikdatabas.

Vi har i nuläget svårt att bedöma riktigheten i lämnade uppgifter om rundvirke för energiändamål. Dessutom har vi svårt att imputera sådana volymer för de företag som inte svarat. Det beror dels på att vi inte har några tidigare rapporterade uppgifter att jämföra med del på att vi behöver lära oss mer om marknaden för detta sortiment. För att fånga totala lagren ser vi att vi behöver lägga till ytterligare ett par respondenter. För att fortsätta att samla in uppgifter under året men avvaktar med att redovisa ett resultat tills vi känner oss säkra på att uppgifterna håller god kvalitet.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Sedan 2019 är undersökningen en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Inför varje nytt år tar vi fram de enheter som ska ingå i undersökningspopulationen.

Förändringar i populationen kan ske mellan åren och under året. Det händer till exempel att företag och anläggningar läggs ner, köps upp, ökar eller minskar sin omsättning eller omstruktureras på annat sätt. Därför kan respondentlistan förändras mellan olika kvartal.

För att underlätta arbetet med att se till att vi fångar in allt virkeslager har vi delat upp populationen i tre grupper; sågverk, massaindustri och inköpsföretag. Indelningen underlättar dessutom när vi hanterar bortfall. Resultaten redovisar vi dock inte per industrityp eller omsättningsklass.

Vissa företag har verksamhet av flera slag: sågverk, massaindustri och/eller inköpsverksamhet. Dessa företag finns endast med i en kategori och då oftast ”inköpsföretag”. Vissa företag har flera anläggningar och en del har valt att svara separat per anläggning medan andra har en central funktion som svarar för alla anläggningar. Antalet respondenter är därför inte samma som totala antalet anläggningar eller företag.

Sågverk

Från och med 2022 är endast sågverk som omsätter mer än 20 miljoner kronor med (omsättningsklass 6 och större). Merparten av volymen sågade trävaror i landet är koncentrerad till stora enheter.

Vi hämtar uppgifter om företag som bedriver sågning från SCB:s företagsregister. Vi tar med alla som har SNI-kod 16,001 på första, andra eller tredje plats och omsättningsklass 6 eller större. Flera av företagen har flera sågverk. Det innebär att antalet företag inte är lika med antalet sågverk.

Cut-off gränsen för sågverk, omsättningsklass 6 eller större är införd utifrån att tillräcklig kvalitet i relation till kostnader ändå uppnås samtidigt som det bidrar till minskad uppgiftslämnarbörda. Under 2021 bidrog sågverk i omsättningsklass 4 och 5 med mindre än 1 procent av den totala lagervolymen. Vi gör inte något schablontillägg för dessa företag.

Företagsregistrets SNI-kod 16.001 ”sågning av trä” innehåller även många företag som visserligen har koden sågning men som inte längre sågar samt företag som har större delen av sin omsättning från annat än sågning. Av 1 477 företag med koden 16.101 i företagsregistrets årsram för 2023 november, var det endast 155 sågverksföretag som hade omsättningsklass 6 eller större. Av dessa var det 61 som antingen inte bedriver någon sågning eller som omsätter mindre än 20 miljoner i sågverksverksamhet. De är därmed inte målgrupp för undersökningen. Resterande 94 företag är med i undersökningen.

Massaindustri

Totalt finns det 30 massabruk i landet. Virkeslager vid samtliga av dessa samlas in i undersökningen. Antingen via de 14 respondenter som vi har med i kategorin Massaindustri eller via 4 företag inom kategorin Inköp.

Inköpsbolag

Många virkesförbrukande industrier anlitar inköpsföretag eller har egna inköpsorganisationer som skaffar virke till industrin. Något egentligt register över dessa inköpsbolag finns inte. Vi har använt oss av flera olika källor för att skapa en population som vi kan använda i undersökningen.

Enligt företagsregistret finns det tusentals företag med verksamhet inom drivning (02.200). När vi räknar bort fysiska personer, oskiftade dödsbon samt företag i omsättningsklass 5 och lägre får vi kvar 145 företag. Många företag inom klassen drivning är också inköpsföretag.

I företagsregistret finns också företag klassade som skogsförvaltning (02.101). När vi tar bort fysiska personer, oskiftade dödsbon samt företag i omsättningsklass 5 och lägre blir det kvar 15. Vissa företag inom klassen skogsförvaltning bedriver också inköpsverksamhet.

Dessa 145 och 15 företag har vi granskat vart och ett för att utreda om de är inköpsföretag och därmed ska vara med i undersökningen. Vi har jämfört med ett register över ombud, det vill säga sådana företag som lämnat in avverkningsanmälningar för andra skogsägare. Vi har också jämfört listan på företag med de företag vi har med i kategorierna sågverk och massaindustri. Många företag bedriver även sågning eller massaproduktion och är med i undersökningen som ”sågverk” eller ”massaindustri”. I de fall vi varit osäkra om företaget ska vara med eller inte har vi använt oss av allabolag.se samt företagens egna webbplatser.

När enkäten skickades ut 31 mars hade vi med 19 respondenter i kategorin ”Inköp”.

2.2.3 Mätning

Från och med 2021 utgår enkäten enbart som webbenkät. Tidigare har det varit möjligt att även svara via pappersenkät eller i Excel.

Länk till webbenkäten samt missiv skickas ut via mejl så att det finns respondenterna tillhanda senast det datum som undersökningen avser. I normalfallet får respondenterna tre veckor på sig att besvara enkäten. Två till tre dagar efter sista svarsdatum skickar vi en påminnelse till dem som inte svarat. Ytterligare en påminnelse går ut i de fall vi inte fått in tillräckligt många svar efter den första påminnelsen.

2.2.4 Bortfall

Tabell 4. Antal respondenter per kategori 2023 (OBS! avser indelning för respondenter och inte faktiska anläggningar eller företag)

Sågverk	Inköp	Massaindustri	Totalt
70	19	14	103

Tabell 5. Redovisning av svarsfrekvens innan imputering.

	2024 31 mars	2024 30 juni	2023 30 sep	2023 31 dec
Samtliga	82%	83%	86%	88%
Massaindustri	93%	93%	93%	100%
Inköpsföretag	74%	84%	84%	84%
Sågverk	82%	80%	87%	86%

2.2.5 Bearbetning

Undersökningen sköts och administreras helt inom enheten för statistik och datainsamling på Skogsstyrelsen.

Uppgifter som uppgiftslämnarna angett ligger till grund för lagerberäkningarna. Om vi vid granskning av svaren upptäcker ett misstänkt partiellt bortfall eller en outlier kontaktar vi uppgiftslämnaren för komplettering. Ändring av uppenbara fel som till exempel svar i tusental gör vi utan kontakt med uppgiftslämnare.

Imputering sker alltid för bortfall. Vi imputerar framför allt enligt hur företaget svarat samma kvartal året innan eller hur vi imputerat samma kvartal året innan.

Ibland kommer svar in efter att vi har publicerat resultaten. Då gör vi en ny resultatberäkning, byter ut imputerade värden till rapporterade. I de fall korrigeringen innebär nya aggregerade siffror i tusental kubikmeter korrigerar vi även uppgifterna i statistikdatabasen.

Inga osäkerhetsmått beräknas i dagsläget i anslutning till statistiken.

2.2.6 Modellantaganden

Inga övriga.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

5-6 veckor.

3.2 Frekvens

Kvartalsvis.

3.3 Punktlighet

God och enligt publiceringsplan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Resultaten från undersökningen finns i Skogsstyrelsens statistikdatabas

https://pxweb.skogsstyrelsen.se/pxweb/sv/Skogsstyrelsens_statistikdatabas/ och i ett

statistikfaktablad. Dessutom lägger vi i samband med publicering ut en nyhet på Skogsstyrelsens externa webb. De som valt att prenumerera på statistiknyheter från oss får även statistiknyheten via e-post.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Underlaget är skyddat med stöd av offentlighets- och sekretesslagen. I de fall primärdata efterfrågas kommer särskild prövning att ske.

4.3 Presentation

Resultaten läggs ut i tabeller i Skogsstyrelsens statistikdatabas. Där kan användarna skapa egna tabeller och diagram.

Varje undersökning har en egen produktsida på Skogsstyrelsens webbplats <https://www.skogsstyrelsen.se/statistik/statistik-efter-amne/lager-av-sagtimmer-massaved-och-massaflis/> på Skogsstyrelsens externa webb. På den sidan presenterar vi delar av resultaten i text, diagram och genom länkar till tabeller i statistikdatabasen.

Fakta om hur vi gör undersökningen finns på en faktasida <https://www.skogsstyrelsen.se/statistik/statistik-efter-amne/lager-av-sagtimmer-massaved-och-massaflis/fakta-om-undersokningen-lager-av-barrsagtimmer-massaved-och-massaflis/>

4.4 Dokumentation

Denna ”Kvalitetsdeklaration” utgör den allmänt tillgängliga dokumentationen som finns av statistiken. Tidigare var dokumentationen uppdelat på två olika dokument, Beskrivning av statistiken och Fördjupad dokumentation. Samtliga dokument finns på vår webbplats.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

I och med större förändringar i undersökningen från och med 2022 går det inte helt att jämföra resultaten från 2022 med tidigare år. Förändringarna innebar en nivåhöjning på omkring 200 000 kubikmeter när det gäller barrsägtimmer. Även för övriga sortiment finns en mindre nivåhöjning.

Jämförbarheten mellan 2021 och tidigare år är god.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Resultat mellan olika virkesbalansområden, sortiment och lagringsplatser går att jämföra men tänk på att antalet sågverk och massaindustrier är olika i de olika virkesbalansområdena. Det betyder att behovet av virke är olika stort i de olika virkesbalansområdena.

Vi har valt att inte publicera resultat per balansområde, sortiment och lagringsplats i samma tabell med anledning av att inte röja enskilda uppgiftslämnare.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Det finns ingen annan eller liknande lagerstatistik inom området.

Sammanvändbarheten med annan statistik försvåras av att uppgifter redovisas efter virkesbalansområden vilket är en ovanlig regionindelning. Statistiken används som underlag för beräkning av Bruttoavverkning (JO0312).

5.4 Numerisk överensstämmelse

-

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken avser Sveriges officiella statistik.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

C Bevarande och gallring

Det sker ingen gallring av primärdata.

Uppgifterna arkiveras från och med 2013 hos Skogsstyrelsen. Uppgifter avseende tidigare år finns arkiverade hos Statistiska centralbyrån.

Vi skickar en digital kopia av statistiska meddelanden (SM) och denna kvalitetsbeskrivning till Kungliga biblioteket (ombesörjs av SCB).

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99).

E EU-reglering och internationell rapportering

Ingen EU-reglering.

Uppgifterna ingår indirekt i internationell rapportering. EU:s statistikorgan, Eurostat, samlar årligen in uppgifter där lagerstatistik används. The Joint Forest Sector Questionnaire (JFSQ) samlar in uppgifter om avverkning, produktion och handel med trä och träprodukter. Innehållet i JFSQ sammanvänds och samordnas av ett antal internationella organisationer förutom Eurostat, UNECE, FAO, ITTO.

F Historik

Från 1955-2012 ansvarade SCB för undersökningen, delvis på uppdrag av Skogsstyrelsen.

I samband med att produkten genomgick en större genomlysning 2012, presenterades ett nytt upplägg på ett av användarrådets möten. Bland annat diskuterades vilka regioner som statistiken bör redovisas på, virkesbalansområde, landsdelar eller annan indelning. Valet föll på att bibehålla regionindelningen på virkesbalansområden. Förändringen 2013 om att redovisa lager av barrsågtimmer per kvartal i stället för som tidigare per år föranleddes också av önskemål från användarhåll.

Från och med 2013 produceras statistiken av Skogsstyrelsen.

Fram till och med 2013 bestod statistiken av två statistikprodukter; JO0305 Lager av barrsågtimmer (årsvis statistik) samt JO0306 Lager av massaved och massafelis (kvartalsvis statistik).

År 2014 slog vi ihop de båda statistikprodukterna till den kvartalsvisa nya produkten JO0306 Lager av barrsågtimmer, massaved och massafelis.

År 2015 gjorde vi en kvalitetsstudie som handlade om täckningsgraden av den del av uppgifterna som kom från Skogsindustrierna, möjligheterna att publicera lager av barrsågtimmer efter lagringsställe samt beräkning av medelfel. Skogsindustrierna angav att de inte hade möjlighet att inkludera frågan om lagringsplats i sin undersökning. Det framkom att volymer i bilvägslager inte ingick i deras

undersökning. Kvalitetsstudien visade att de sågverk som ingick i Skogsstyrelsens undersökning hade cirka 20 % av lagret av barrsågtimmer vid bilväg. Andelen varierade något mellan olika kvartal. Om relationerna var densamma som för de företag som ingick i Skogsindustriernas underlag innebär det att vi missade 300 000 – 900 000 m³sk barrsågtimmer. Försök att beräkna medelfel för undersökningen gjordes inte, främst med tanke på att felet med de missade lagren av barrsågtimmer vid bilväg var så pass stort att ett medelfel skulle bli meningslöst att ta fram.

År 2016 tog vi bort frågan om barrsågtimmer per lagringsplats.

År 2020 lade vi på försök återigen till en möjlighet att redovisa lager av barrsågtimmer per lagringsplats.

Från och med 2022 använder vi oss inte längre av uppgifter från Skogsindustrierna och vi redovisar nu lager av barrsågtimmer per lagringsplats. Vi har också ändrat till att bara ta med företag med omsättningsklass 6 och större.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet: Skogsstyrelsen

Kontakt: Katarina Ekberg

E-post: katarina.ekberg@skogsstyrelsen.se

Telefon: 036-35 93 44